

Universitätsbibliothek Paderborn

**D. Petri Chrysologi Archiepiscopi Ravennatis, viri
eruditissimi atque sanctissimi, Sermones In Evangelia De
Dominicis & festis aliquot solemnioribus totius anni,
insignes & peruetusti**

Petrus <Chrysologus>

Lvgdvni, 1623

De ea quæ vnxit Dominum vnguento, Sermo XCIII.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-50232](#)

conceptus fatiget verecundia, quam diu negati partus ærumna afflixit: pater tacet ex pœna, ex verecundia mater celat. O quanta silentio vox nascitur: O quanta taciturnitate tuba sæculis inclamatura generatur: O quod secretum diuini Iudicis dat præconem: *Quia sic mihi fecit Dominus in diebus quibus respexit auferre opprobrium meum inter homines.* Honor coniugij, matrimonij dignitas, est procreatio dulcium liberorum: satis enim graue est, & satis triste, & virginitatis carere præmio, & filiorum solatia non habere, sustinere onera matrimonij, & ad fructum matrimonij non venire. Hinc est, quod gaudet à se ablatum sterilitatis opprobrium, dicendo, *Quia sic mihi fecit Dominus in diebus quibus respexit auferre opprobrium meum inter homines.* Quia hoc apud homines miserum computatur, apud Deum verò reatus nullus est, ubi parentis culpa nulla est, sed iudiciū denegantis. Certè si hoc affert aliqua corporalis infirmitas, necessitas in causa est, non voluntas. Sed iam nunc omnis ignaua carnis intelligentia sit remota, tota corporei sensus abiiciatur infirmitas: & quæcumque est ingenij humani omnis excludatur intentio, fidei pateant oculi, cordis referentur aures, mentis currat & incurrit incessus: ut peruenire ad mysterium Virginei conceptus, ad sacramentum partus Virginei penetrare possimus: adiuuante Domino Iesu Christo, qui ex ea genitus nunc in cœlestia regna cum Deo patre, & Spiritu sancto viuit per infinita sæcula sæculorum. Amen.

De ea qua unxit Dominum unguento,
Sermo XCIII.

Ad prandium, & ad Pharisæi prandium venisse Christum solicitus forsitan miretur auditor.
Pharisæi

Pharisæi domum Christus intravit , non accepturus Iudaicos cibos , sed diuinam misericordiam largitus: neque accubuit pocula saporata melle, floribus odorata sumpturus, sed pœnitentis lachrymas ex ipsis oculorum fontibus potaturus : Deus delinquentium gemitus esurit, sicut lachrymas peccatorum. Rogabat, inquit, Dominum quidam Pharisæus , ut manducaret cum illo: & ingressus domum Pharisæi, discubuit: & ecce mulier quæ erat in ciuitate peccatrix, ut cognouit quod accumberet Dominus in domo Pharisæi : attulit alabastrum unguenti , & stans retro secus pedes eius , lachrymis cœpit rigare pedes eius , & capillis capitis sui tergebat , & osculabatur pedes eius , & ungebatur unguento. Videtis quia ad Pharisæi mensam venit Christus , non ut carnalibus repleretur escis, sed ut in carne negotium cœlestis monstraret : neque ut probaret posita humanitus ante se , sed post se gesta diuinitus approbaret. Christum namque semper agnoscimus per humanos actus diuinas exercuisse virtutes : dum noua , & præter usus mortalium cuncta esse quæ ab eo etiam corporaliter gesta sunt , comprobantur. Pharisæus ad manducandum vocat Christum : quid ibi querit mulier non vocata? Claustra domus non prorumpit extraneus , conuiuij secretum non præsumit non iuitatus intrare , cibos paratos relaxandis mensibus post laborem perturbare non audet arbiter luxuriosus : & quid est quod hæc mulier ignota , imò male nota , onusta luætibus , plena lachrymis , clamosa planctu , nescio ianitore , nullo conscio , ipso ignorantе pastore , domus aditus percurrit omnes , transit totas ministeriorum cateruas, ipsum conuiuij peruolat ad secretum, & facit domum lætitiae domum lamentationis & planctus ? Fratres, non rogata venit illa, sed iussa : intrauit exhibita, non præsumens : ipse

lic fecit eam sibi, qui illam cœlesti sententia insit absolu*i*. Denique dum Pharisæus veste clarus, pri-
mus in ligmate, in ipsis oculis Christi tumens, epulis
homini, non Deo placiturus, festiuus infunditur, ve-
nit mulier, & venit retro: quia reus animus post ter-
gum stat ad veniam: quia per culpam nouit se vul-
tus fiduciam perdidisse: venit satisfactura Deo, non
homini placitura cùm venit: venit pietatis illa, non
voluptatis exhibitura conuiuium: denique & pœ-
nitentiæ ponit mensam, fercula compunctionis ap-
ponit, panem doloris infert, potum lachrymis tem-
perat in mensura, & ad delicias deitatis totas, ro-
tam pulsat cordis sui & corporis symphoniam, orga-
ni planctus dat clamorem, citharam per suspiria lon-
ga modulatur, gemitus aptat in fistulam: & dum pe-
ccatus ipsam conscientiam arguens sæpè percutit, fa-
cit placitura Deo cymbala personare: dumque taliter
apportat diuinis oculis cibos, totas misericordiæ co-
pias sic reportat. *Ecce mulier quæ erat in ciuitate pecca-
trix.* Exaggerat Euangelista mulieris facinus ut accu-
mulet indulgentiam largitoris. *In ciuitate peccatrix.*
Ciuitate peccauerat, quia fama sua famam totius te-
tigerat ciuitatis: siveque iam non peccatrix solum,
sed ipsius ciuitatis facta fuerat ipsa peccatum. Hæc
cognouit, quod nisi ab illo solo ciuitatis peccatum
non posset auferri, qui solus mundi venerat abolere
peccatum. *Et ut cognouit, quia accumberet Dominus in
domo Pharisæi.* Non ad stantem, non ad sedentem
audet venire peccatrix: Deus cùm stat, corripit:
cùm sedet, iudicat: prostratis coniacet, cùm decumbit.
Ut cognouit quod accumberet Dominus in domo Pharisæi.
Inclinem ad miserandum supernam didicit maiestatem:
& ideo credidit, quod esset ad veniam sibi
promptus, qui Pharisæi venerat tam proimptus ad
mensam.

mensam. *Attrulit alabastrum vnguenti. Portauit oleum,*
quia medicinam lethali vulneri à superno Medico
perquirebat. Stans retro secus pedes eius. Ad pedes ten-
dit semper citam veniam qui requirit. Et bene stans,
quia iam cadere non potest, qui ad pedes Christi me-
ruit peruenire. Stans retro secus pedes eius. Ut Christi
vestigiis innixa percurreret per viam vitæ, quæ per
viā cucurrerat mortis. Lachrymis rigabat pedes eius. En-
mutatur ordo rerum, pluuiam terræ cælum dat sem-
per: ecce nunc rigat terra cœlum: imò super cœlos, &
vsque ad ipsum dominum imber humanarum pro-
filit lachrymarum: vt iuxta Psalmistam & de aquis Psa. 148.
fletuum cantetur illud, Et aquæ quæ super cœlos
sunt, laudent nomen Domini. Lachrymis rigabat pedes
eius. O quanta vis in lachrymis peccatorum, rigant
cœlum, terram diluunt, extinguunt gehennam, de-
lent in omne facinus lata diuina promulgatione sen-
tentiam. Et capillis capitis sui tergebat. Dominicos
pedes lauat lachrymis, crinibus tergit, vacat ab excu-
satione paupertas, inhumanitas veniam non habe-
bit: quia in totum sibi natura sufficit ad obsequium
creatoris. Et capillis capitis sui tergebat. In peccatri-
cis caput purgandis criminibus refluat vnda, vt
sua fônte mulier in nouum baptisma suorum dilue-
ret illuuiem peccatorum. Et capillis capitis sui tergebat.
Vt iuxta Psalmistam, Vertice capilli, ex quo ambula-
uerat in delictis suis, in sanctitatē tali verteret serui-
tute. Et osculabatur pedes eius. Precesserant interuenie-
tes lachrymæ, vt oscula deuota sequerentur, quia la-
chrymæ satisfactionis sunt documentum: oscula sunt
reconciliationis indicia. Et vngebat vnguento. Mulierē
super caput Domini fudisse oleum: alio Euanglista Mat. 26:
referente cognouimus: nō est ergo quod facit hæc in mulier
mollis & carnalis obsequij, sed plenæ humanitatis

est sacramentum: quia in capite Christi Deus est, in pedibus Euangelizantium pacem. Orate fratres, ut & nos in vnguine Domini commereamur aliquatenus computari, & vngamur vnguento quod pedibus funditur Saluatoris; quia sicut oblatio est, cum offeratur vnguentum: ita Chrisma perfectum est, de dominicis vestigiis cum redundat. Cuius autem mulier ista typum præferat, vel quam magnum præfiguret arcanum, donante Deo, tunc dicemus, quando ea quæ sunt in sequentibus exponentur.

De eodem, Sermo XCIV.

Quoniam sermone proximo partem primam ho-
diernæ percurrimus lectionis, admirati pariter
sumus quo feroore, qua fide, quali ausu, quanta ob-
sequij nouitate, peccatrix mulier ipsius vestigia con-
tigerit Saluatoris; modo quid Phariseus tacens di-
xerit, quid Christus, cui loquuntur tacita, responde-
rit, audiamus. *Videns, inquit, Phariseus, qui vocauerat*
eum, ait intra se, dicens: Hic si esset Prophetas, sciret utique,
qua & qualis est mulier quæ tangit eum. Pharisee, quod
conspicis, non est ignorantia, ed potestas: est diuini
iudicij, non erroris humani. Pharisee, erras, nescire
magis potuit si fuisset Prophetas: quia prophetia non
est humani arbitrij, munera est diuini: vnde Proph-
eta scit non quantum vult, sed quantum dederit ille,
qui tribuit prophetiam. *Hic si esset Prophetas, sciret uti-*
que, qua & qualis est mulier quæ tangit eum. Mulieris
malæ tactus vrit male conscientum: parem polluit, sus-
pectum notat, hominem malæ voluntatis infamat:
cæterum peccatrix sit bona, sit sancta, sit innocens,
cum tetigerit veniæ largitorem. Stercora contin-
gunt, sed non inquinant Solem: medicum cum
tangit vulnera, putredo non polluit: iudicem quam-
uis